

Aan
Van

De minister van BZK

nota

Beantwoording inbreng Tweede Kamer schriftelijk overleg
over tussentijdse raadsontbinding

TER BESPREKING

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2022-0000532304

Datum

3 november 2022

Opgesteld door

[Redacted]

Samengewerkt met

CZW/S&B

Bijlage(n)

3

Aanleiding

Op 25 juni 2020 heeft uw ambtsvoorganger, naar aanleiding van de motie-Middendorp c.s., die oproep tot het mogelijk maken van tussentijdse raadsontbinding bij ernstig verstoorde bestuurlijke verhoudingen, een notitie aan de Kamer gestuurd waarin drie mogelijke varianten van tussentijdse raadsontbinding worden geschetst. Hierop heeft de Kamer op 10 juni 2021 gereageerd met een schriftelijke inbreng. Bijgaand treft u de concept-beantwoording van de vragen van de Kamerfracties aan.

Geadviseerd besluit

Instemmen met de concept-beantwoording van de vragen van de Kamerfracties (bijlage 2) en de bijgaande aanbiedingsbrief (bijlage 1) ondertekenen.

Kern

- In hun schriftelijke inbreng vragen de Kamerfracties onder meer naar uw eigen opvatting over het instrument tussentijdse raadsontbinding en naar welke variant van dit instrument uw voorkeur heeft.
- In de beantwoording van de vragen geeft u aan dat u eerst het instrument tussentijdse raadsontbinding wenst af te wegen tegen andere mogelijke oplossingen voor bestuurlijke problemen in gemeenten, zowel binnen als buiten het bestaande wettelijk kader, om te bezien of dit instrument hiervoor de meest passende en wenselijke oplossing is. Pas daarna kan eventueel een keuze worden gemaakt tussen de verschillende varianten van tussentijdse raadsontbinding.

Toelichting

- In 2019 heeft de Tweede Kamer bij gelegenheid van de begrotingsbehandeling de motie-Middendorp c.s. aangenomen. Die motie bevat het verzoek om met een voorstel tot grondwetswijziging te komen om tussentijdse verkiezingen in gemeenteraden mogelijk te maken in geval van ernstig verstoorde bestuurlijke verhoudingen. Deze motie is met brede steun aangenomen. CDA, SP, ChristenUnie en SGP stemden tegen.
- Op de hierboven genoemde motie heeft uw ambtsvoorganger op 25 juni 2020 gereageerd met een notitie waarin drie mogelijke varianten van tussentijdse raadsontbinding worden gepresenteerd: 1) zelfontbinding door de raad, 2) ontbinding door een ander orgaan op decentraal niveau

en 3) ontbinding door de regering bij KB. In alle gevallen is een grondwetswijziging vereist. Hoewel het introduceren van een vorm van tussentijdse raadsontbinding een brede politieke wens is, lopen blijkens de inbreng van de fracties de opvattingen over welke variant de voorkeur heeft vooralsnog uiteen.

- De meeste fracties vragen u om zelf een voorkeur uit te spreken voor een bepaalde variant van raadsontbinding. Daarnaast wordt onder meer gevraagd naar eventuele casussen uit het verleden waarbij de mogelijkheid van tussentijdse raadsontbinding gewenst zou zijn geweest en naar de verhouding tussen tussentijdse raadsontbinding, het hoofdschap van de raad en de aanstellingswijze van de burgemeester.
- Gelet op de demissionaire status van het toenmalige kabinet heeft uw ambtsvoorganger de vragen van de Kamerfracties niet meer beantwoord, omdat deze vroegen om een politieke weging van het instrument tussentijdse raadsontbinding.
- Tijdens het P.O. van 21 maart jl. en van 27 juni jl. hebben wij met u het onderwerp tussentijdse raadsontbinding besproken, mede op basis van een door ons gemaakte aanvullende analyse van het instrument. Daarop heeft u aangegeven het instrument van tussentijdse raadsontbinding te willen afwegen tegen andere mogelijke oplossingen voor aanhoudende bestuurlijke problemen in gemeenten.

Onze referentie
2022-0000532304

Datum
27 september 2022